

DEPUTAT ÎN PARLAMENTUL REPUBLICII MOLDOVA

MD-2073, Chișinău, bd. Ștefan cel Mare și Sfint 105

www.parlament.md

18 martie 2015

YC nr. 40

Biroul Permanent al Parlamentului Republicii Moldova

În conformitate cu articolul 73 din Constituția Republicii Moldova și articolul 47 din Regulamentul Parlamentului se înaintează cu titlu de inițiativă legislativă proiectul de lege cu privire la **protecția sănătății publice împotriva expunerii la fumul de tutun din mediul ambiant și consecințele consumului de tutun.**

Deputat în Parlamentul

Republicii Moldova

SECRETARIATUL PARLAMENTULUI
REPUBLICII MOLDOVA
S.C.P. nr. 84
18.03 15

Republica Moldova

PARLAMENTUL

LEGE

cu privire la protecția sănătății publice împotriva expunerii la fumul
de tutun din mediul ambiant și consecințele consumului de tutun

Capitolul I.

DISPOZIȚII GENERALE

Articolul 1. Obiectul și domeniul de aplicare a legii:

(1) Prezenta lege este elaborată în conformitate cu Convenția - cadru a Organizației Mondiale a Sănătății privind controlul tutunului (CCCT), reglementează relațiile care apar în domeniul protecției sănătății publice, ca consecințe a poluării aerului cu fum de tutun și a consumului de tutun, precum și stabilește bazele juridice și sociale privind protecția împotriva expunerii la fumul de tutun, prevede unele măsuri de prevenire și combatere a consumului articolelor din tutun.

(2) Obiectivele prezentei legi sunt:

a) *Stabilirea măsurilor de limitare a consumului articolelor din tutun în scopul protejării sănătății oamenilor;*

b) *Stabilirea măsurilor de prevenire a efectelor dăunătoare ale fumatului asupra sănătății persoanelor fumătoare și nefumătoare, inclusiv a minorilor;*

c) *Reglementarea fumatului în localuri publice și private, precum și în mijloace de transport.*

(3) Prezenta lege se bazează pe prevederile Constituției Republicii Moldova, alte legi naționale, precum și în conformitate cu alte acte normative juridice ale Republicii Moldova.

(4). În cazul în care un tratat internațional al Republicii Moldova prevede alte norme decât cele prevăzute de prezenta lege, se aplică regulile tratatului internațional la care Republica Moldova este parte.

(5) Subiecți ai raporturilor reglementate de prezenta lege sînt persoanele fizice și juridice. Indiferent de tipul de proprietate și forma juridică de organizare a persoanelor juridice, care desfășoară activitate de întreprinzător în conformitate cu prezenta lege, persoanele juridice denumite în continuare *agenți economici*.

Articolul 2. Noțiuni principale

În sensul prezentei legi, se folosesc următoarele noțiuni principale:

agent economic - orice persoană fizică sau juridică care desfășoară activitate de întreprinzător;

ambalaj de consum - unitate minimală de ambalaj în care produsele din tutun se comercializează consumatorului;

amestec de tutun - tutun prelucrat, de diferite soiuri botanice și clase de calitate, pregătit și tăiat în conformitate cu rețeta aprobată pentru o anumită marcă de articole din tutun;

articole din tutun - produse fabricate integral sau parțial din tutun și ingrediente, ambalate în ambalaje de consum, destinate fumatului sau consumului prin prizare, prin supt ori prin mestecare;

circulație a tutunului și a produselor din tutun - plasarea sub regim vamal de import, denumit în continuare import, producerea, comercializarea angro a tutunului și a produselor din tutun, comercializarea cu amănuntul a articolelor din tutun;

companiile de tutun - persoane juridice *antreprenori aferenți industriei tutunului*, indiferent de forma juridică, angajate în producția, comercializarea, inclusiv prin import/export, sau organizații cu statut de entități, reprezentanțe, filiale, precum și organizații afiliate/înființate de către agenții economici;

efectele consumului de tutun - efecte negative/periculoase pentru existența și starea sănătății omului generate de consumul de tutun și expunerea la fumul de tutun din mediul ambiant, cu consecințe socio-economice medicale și demografice;

fumat - inhalarea voluntară a fumului degajat la arderea tutunului din articolele din tutun;

fumul de tutun - fumul generat în urma fumatului de către persoanele fizice fumătoare, cu efecte de poluare a mediului ambiant;

gudron - condensat de fum de tutun, uscat, fără conținut de nicotină;

ingredient - orice substanță sau compoziție chimică, alta decât apa, frunzele de tutun și alte părți naturale sau neprelucrate ale plantei de tutun, care se adaugă la prepararea sau la producerea articolelor din tutun și care se regăsesc în produsul finit, chiar dacă apare și în forme modificate, incluzând sosuri, aromatizatori, hârtie, foiță de aluminiu, vopsea, clei, muștiuc de filtrare, peliculă;

marcă a articolului din tutun - denumirea concretă a tipului de articole din tutun cu calități consumiste stabilite, care diferă de alte articole din tutun de același tip prin unul sau câteva semne;

monoxid de carbon - component al fazei gazoase a fumului rezultat din arderea incompletă a tutunului și a altor componente organici ai articolelor din tutun;

muștiuc de filtrare - dispozitiv ce se unește la unul din capetele articolului din tutun care se fumează, reținând unii componente ai fumului rezultat din arderea tutunului;

nicotină - alcaloid prezent în frunzele și în fumul de tutun;

produse din tutun - totalitate a produselor obținute din tutun: tutun fermentat, tutun-strips, tutun reconstituit, amestec de tutun și articole din tutun;

publicitate a produselor din tutun - orice formă de comunicare comercială care are ca scop sau ca efect, direct sau indirect, promovarea unui produs din tutun;

spații destinate exclusiv fumatului - spații special amenajate pentru fumat;

spații închise de la locul de muncă - toate încăperile din imobilele destinate procesului de muncă: halele industriale, spațiile de depozitare, sălile de ședințe, sălile de consiliu, holurile, coridoarele, veceurile, ascensoarele, birourile și/sau odăile utilizate de două sau mai multe persoane;

spații publice închise - toate încăperile din instituțiile publice centrale și locale, din instituțiile sau unitățile economice publice și private de alimentație publică, de turism, comerciale, de învățământ, medico-sanitare, culturale, de educație, sportive, toate mijloacele de transport în comun, autogările, gările feroviare și aeroporturile, persoanele, stațiile și refugiile pentru transportul public, încăperile închise de la locul de muncă și alte încăperi prevăzute de lege, cu excepția spațiilor destinate exclusiv fumatului din incinta acestora;

sponsorizare a produselor din tutun - orice formă de contribuție publică sau privată, pentru orice eveniment, activitate sau persoană, având ca scop sau ca efect, direct sau indirect, promovarea mărcilor articolelor din tutun;

tip de articole din tutun - grupă de articole din tutun destinate satisfacerii anumitor necesități ale consumatorului concret: țigarete, țigări cu carton, țigări de foi, țigarete (cigarillos), tutun de fumat, tutun de pipă, tutun pentru calian, tutun de prizat, tutun de supt, tutun de mestecat;

tutun - plantă tehnică anuală al cărei produs utilizabil este frunza, din care se fabrică produse din tutun.

Capitolul II

PROTECȚIA SĂNĂTĂȚII PUBLICE ÎMPOTRIVA EXPUNERII LA FUMUL DE TUTUN DIN MEDIUL AMBIANT

Articolul 3. Principiile de bază ale protecției sănătății publice împotriva expunerii la fumul de tutun din mediul ambiant și consecințele consumului de tutun

Principiile de bază de protecție a sănătății cetățenilor la efectele de fumul de tutun și efectele consumului de tutun sunt:

- (1) garantarea drepturilor cetățenilor în domeniul protecției sănătății publice împotriva expunerii la fumul de tutun din mediul ambiant și consecințele consumului de tutun;
- (2) prevenirea bolilor, invalidității și mortalității premature asociate cu expunerea la fumul de tutun din mediul și a consumului de tutun;
- (3) responsabilitatea administrației publice centrale și locale, antreprenori individuali și persoanelor juridice pentru asigurarea drepturilor cetățenilor în domeniul protecției sănătății publice din expunerea la fumul de tutun mediului și efectele consumului de tutun;
- (4) implementarea măsurilor privind prevenirea expunerii la fumul de tutun și reducerea utilizării tutunului, continuitatea și consecvența în implementarea acestora. Prioritate se oferă sănătății publice față de interesele companiilor de tutun;
- (5) asigurarea cooperării internaționale a Republicii Moldova în domeniul protecției sănătății publice împotriva expunerii la fumul de tutun din mediul ambiant și consecințele consumului de tutun;
- (6) colaborarea și interacțiunea autorităților publice centrale și locale cu cetățenii, inclusiv a antreprenorilor privați, organizații non guvernamentale;

- (7) asigurarea transparenței și obiectivității la evaluarea eficienței măsurilor menite să prevină expunerea la fumul de tutun din mediul ambiant și reducerea consumului de tutun;
- (8) informarea publicului cu privire la pericolele consumului de tutun și efectele nocive ale fumului de tutun din mediul ambiant;
- (9) despăgubirea prejudiciilor cauzate vieții sau sănătății unui cetățean, inclusiv proprietatea întreprinzătorului persoană fizică sau juridică, ca urmare a încălcării legii în domeniul protecției sănătății publice împotriva expunerii la fumul de tutun din mediul ambiant și consecințele consumului de tutun.

Articolul 4. Competențele autorităților publice centrale referitor la protecția sănătății publice din expunerea la fumul de tutun mediu și consecințele consumului de tutun.

Competențele autorităților publice centrale în domeniul protecției sănătății publice din expunerea la fumul de tutun mediu și efectele consumului de tutunului sunt următoarele:

- (1) punerea în aplicare a unei politici unitare de stat în domeniul protecției sănătății publice împotriva expunerii la fumul de tutun din mediul ambiant și consecințele consumului de tutun;
- (2) protecția drepturilor civile în domeniul protecției sănătății publice împotriva expunerii la fumul de tutun din mediul ambiant și consecințele consumului de tutun;
- (3) asigurarea funcționalității unei instituții medicale specializate care să acorde ajutor medical și tratament cetățenilor expuși la dependența consumului de produse din tutun, în conformitate cu legislația în domeniul ocrotirii sănătății;
- (4) Dezvoltarea și punerea în aplicare a măsurilor pentru protecția sănătății cetățenilor împotriva expunerii la fumul de tutun din mediul ambiant și consecințele consumului de tutun, includerea acestor activități în ordinea stabilită în programe de dezvoltare în domeniul promovării sănătății și protecția cetățenilor;
- (5) coordonarea activităților instituțiilor APL în domeniul protecției sănătății publice împotriva expunerii la fumul de tutun din mediul ambiant și consecințele consumului de tutun;
- (6) organizarea și punerea în aplicare a controlului de stat în domeniul protecției sănătății publice împotriva expunerii la fumul de tutun din mediul ambiant și consecințele consumului de tutun;
- (7) cooperarea internațională, inclusiv încheierea de tratate internaționale în domeniul protecției sănătății publice din expunerea la fumul de tutun mediului și efectele consumului de tutun;
- (8) monitorizarea și evaluarea punerii în aplicare a măsurilor de prevenire a efectelor fumului de tutun și reducerea consumului de tutun; tutun din mediul ambiant și consecințele consumului de tutun pe teritoriul Republicii Moldova.

Articolul 5. Atribuțiile autorităților locale în domeniul protecției sănătății publice de expunere la fumul de tutun din mediul ambiant și consecințele consumului de tutun.

Competențele autorităților locale în domeniul protecției sănătății publice împotriva expunerii la fumul de tutun din mediul ambiant și consecințele consumului de tutun includ:

- (1) coparticiparea la implementarea măsurilor de protejare a sănătății cetățenilor împotriva expunerii la fumul de tutun de mediu și consecințele consumului de tutun la nivel local;
- (2) asigurarea activității instituțiilor medico-sanitare publice în acordarea ajutorului medical cetățenilor, în vederea reducerii sau/și încetării consumului de tutun, efectuarea tratamentelor în vederea înlăturării dependenței de tutun și consecințele consumului de tutun, în instituțiile medico-sanitare publice, în cazul transferului de competență de către administrația publică centrală, în conformitate cu legislația în domeniul sănătății;
- (3) informarea publicului cu privire la nivelul consumului de tutun la nivel local, precum și cu privire la acțiunile și măsurile planificate pentru a reduce consumul de tutun, inclusiv pe baza de monitorizare și evaluare a punerii în aplicare a măsurilor menite să prevină expunerea la fumul de tutun din mediul ambiant și consumului de tutun.

Articolul 6. Colaborarea și interacțiunea autorităților publice și locale cu companiile de tutun.

1. Autoritățile administrației publice locale, precum și instituțiile de stat în domeniul protecției sănătății publice sunt obligate să asigure responsabilitatea și transparența în colaborarea și interacțiunea cu companiile de tutun și agenții economici aferenți industriei tutunului și comerțului produselor de tutun, în vederea garantării drepturilor cetățenilor în domeniul protecției sănătății publice împotriva expunerii la fumul de tutun din mediul ambiant și consecințele consumului de tutun.

2. Informarea companiilor de tutun și agenților economici aferenți industriei tutunului și comerțului de produse de tutun privind aspectele reglementate de prezenta lege, precum și Planurilor aprobate se va efectua de către autoritățile publice locale în termeni restrânși de la aprobarea actelor normative și a documentelor, în formă scrisă sau în format electronic. Răspunsurile la aceste recursuri sunt postate pe site-urile autorităților publice centrale și locale, și altor rețele de informații "Internet".

Articolul 7. Drepturile și obligațiile cetățenilor în domeniul protecției sănătății publice de expunere la fumul de tutun din mediul ambiant și consecințele consumului de tutun.

1. În sfera protecției sănătății cetățenilor de efectele fumului de tutun și consecințele consumului de tutun, cetățenii au dreptul la:

- (1) un mediu ambiant sănătos fără fum de tutun și efecte asupra sănătății mediului generat de fumul de tutun și efectele consumului de tutun;
- (2) ocrotirea sănătății orientată spre încetarea consumului de tutun și tratamentul dependenței de tutun;
- (3) informare, în conformitate cu legislația Republicii Moldova, din partea autorităților publice centrale și locale, agenților economici aferenți industriei de tutun și

comerțului cu produse de tutun, cu privire la activitățile menite să prevină expunerea la fumul de tutun din mediul ambiant și reducerea consumului de tutun;

(4) punerea în aplicare a controlului public asupra măsurilor care vizează prevenirea expunerii mediului ambiant la fumul de tutun și reducerea consumului de tutun;

(5) înaintarea propunerilor către autoritățile publice centrale și locale cu privire la asigurarea protecției sănătății publice împotriva expunerii mediului ambiant la fumul de tutun și consecințele consumului de tutun;

(6) despăgubiri pentru prejudiciile cauzate vieții și sănătății sau proprietății ca urmare a încălcării de către alte persoane fizice și juridice, inclusiv antreprenori individuali, și (sau) legislație entități juridice în domeniul protecției sănătății publice împotriva expunerii la fumul de tutun din mediul ambiant și consecințele consumului de tutun.

2. În domeniul protecției sănătății publice împotriva expunerii la fumul de tutun din mediul ambiant a consecințele consumul de tutun cetățenii sunt obligați:

(1) să respecte legile aplicabile în domeniul protecției sănătății publice împotriva expunerii la fumul de tutun din mediul ambiant și consecințele consumului de tutun;

(2) să educe și să formeze atitudini negative la copii cu privire la consumul de tutun, precum și inadmisibilitatea implicării acestora în consumul de tutun;

(3) să evite acțiunile ce generează efectele consumului de tutun, precum și încălcarea drepturilor altor cetățeni la un mediu ambiant favorabil protecției vieții și sănătății umane.

Articolul 8. Drepturile și obligațiile persoanelor juridice în domeniul protecției sănătății publice împotriva expunerii la fumul de tutun din mediul ambiant și consecințele consumului de tutun

1. În domeniul protecției sănătății publice împotriva expunerii la fumul de tutun din mediul ambiant și consecințele consumului de tutun persoanele juridice au dreptul la:

(1) informare, în conformitate cu legislația Republicii Moldova, din partea administrației publice centrale și locale, cu privire la activitățile menite să prevină expunerea la fumul de tutun din mediul ambiant și reducerea consumului de tutun;

(2) participare la elaborarea și punerea în aplicare a măsurilor de ocrotire a sănătății cetățenilor împotriva expunerii la fumul de tutun de mediu și consecințele consumului de tutun;

(3) stabilirea interdicțiilor fumatului în localurile și spațiile de muncă aflate în posesie, locațiune sau proprietate;

(4) aplicarea măsurilor aferente legislației muncii, bazate pe stimularea personalului la reducerea/încetarea consumului de tutun, și respectiv poluarea mediului ambiant cu fumul de tutun;

2. În domeniul protecției sănătății publice împotriva expunerii la fumul de tutun din mediul ambiant și consecințele consumului de tutun, persoanele juridice au următoarele obligații:
- (1) să respecte legile aplicabile în domeniul protecției sănătății publice împotriva expunerii la fumul de tutun din mediul ambiant și consecințele consumului de tutun;
 - (2) să monitorizeze punerea în aplicare a legislației în domeniul protecției sănătății publice împotriva expunerii la fumul de tutun din mediul ambiant și consecințele consumului de tutun în teritoriile și spațiile folosite pentru punerea în aplicare a activităților sale;
 - (3) să asigure dreptul angajaților la un mediu ambiant sănătos fără fum de tutun și efecte asupra sănătății mediului generat de fumul de tutun și efectele consumului de tutun;
 - (4) să ofere cetățenilor/angajaților informații despre activitățile întreprinse cu referință la prevenirea expunerii la fumul de tutun din mediul ambiant și reducerea consumului de tutun.

Articolul 9. Punerea în aplicare a măsurilor menite să prevină expunerea la fumul de tutun din mediul ambiant și reducerea consumului de tutun

În scopul prevenirii aparițiilor bolilor asociate cu expunerea la fumul de tutun din mediul ambiant și consumul de tutun, precum și în scopul reducerii consumului de tutun, următoarele măsuri sunt necesare următoarele măsuri:

- (1) Stabilirea interdicțiilor fumatului în localurile publice și private, în spațiile de muncă închise, precum și în transportul public;
- (2) Stabilirea și implementarea unor măsuri financiare și fiscale, în vederea reducerii cererii pentru produsele din tutun;
- (3) reglementarea conținutului produselor de tutun și dezvăluirea conținutului produselor de tutun, stabilirea cerințelor față de ambalarea și marcarea acestora, inclusiv referitoare la prezența și conținutul informațiilor;
- (4) educarea populației și informarea despre pericolele consumului de tutun și efectele nocive ale fumului de tutun din mediul ambiant;
- (5) stabilirea interdicțiilor de publicitate și promovare în vederea stimulării vânzărilor și consumului produselor de tutun, precum și a acțiunilor de sponsorizare a tutunului;
- (6) acordarea asistenței medicale cetățenilor, destinate încetării consumului de tutun, precum și tratamentelor dependenței de tutun și consecințele consumului de tutun;
- (7) prevenirea comerțului ilicit cu tutun și produse din tutun;
- (8) stabilirea restricțiilor de comerț cu produse din tutun și produse din tutun;
- (9) stabilirea interdicțiilor la vânzarea produselor din tutun minorilor, interzicerea consumului de tutun de către minori, interzicerea prezenței și implicării copiilor în procesul consumului de tutun.

Capitolul III

RESTRICȚII ȘI INTERDICȚII PRIVIND FUMATUL ȘI POLUAREA MEDIULUI AMBIANT.

PREVENIREA EFECTELOR PERICULOASE ASUPRA SĂNĂTĂȚII

Articolul 10. Restricțiile privind fumatul în localurile publice

(1) Se interzice fumatul:

- a) în orice localuri care prezintă pericol de incendiu;
- b) în instituții de învățământ preșcolar, primar, mediu de specialitate, superior, în instituții medicale, în localuri sportive, pe terenuri de sport, pe stadioane și pe teritoriul adiacent acestora, în instituții de alimentație publică și comerț;
- c) în instituții medico-sanitare publice sau/și private, instituții de reabilitare și sanatoriale;
- d) în magazine, piețe agricole și industriale, pe terenuri de joacă și în cafenele pentru copii, în transportul în comun auto și aerian, în treceri subterane, în ascensoare;
- e) în localuri pentru persoane nefumătoare;
- f) în spații publice închise, în instituții de stat, în cinematografie, teatre, circuri, săli de concerte și de expoziții, în muzee, biblioteci, în alte instituții publice, în săli de așteptare, în autogări, gări feroviare, în stații de așteptare a transportului public, în zone de agrement și de odihnă, cu excepția spațiilor destinate exclusiv fumatului;
- g) în aeronave și în trenuri, inclusiv în cele de lung parcurs, destinate transportului de pasageri;
- h) în mijloacele de transport de pasageri pe rutele urbane și interurban;
- i) pe teritoriul sau spațiile gărilor/autogărilor și aeroporturi/porturi, precum și în locurile sub aer liber la o distanță de mai puțin de cincisprezece metri de la intrare în gări, autogări, aeroporturi, porturi, porturi, stații destinate transportului de călători;
- j) în spațiile cu destinație locativă, servicii hoteliere, servicii de plasament temporar și/sau cazare temporară;
- k) în spații destinate prestării serviciilor comerciale, servicii de comerț;
- l) în spațiile sediilor serviciilor sociale;
- m) în lifturi și zonele comune ale clădirilor cu destinație locativă și nelocativă;
- n) pe terenul de joacă și în granițele teritoriilor ocupate plaje;
- o) pe persoanele de călători utilizate exclusiv pentru îmbarcare cu trenul, tren de pasageri să debarce la transportul acestora suburbane;
- p) în cazul tuturor evenimentelor publice distractive organizate în spații închise sau la aer liber.

(2) Spațiile destinate exclusiv fumatului trebuie să întrunească concomitent următoarele condiții obligatorii:

- a) să fie special amenajate pentru fumat și să nu permită pătrunderea aerului poluat în spațiile publice închise;
- b) să fie ventilate corespunzător, astfel încât nivelul noxelor să nu atingă nivelul maxim admisibil;
- c) să fie dotate cu scrumiere și extincatoare, să fie amenajate în conformitate cu prevederile legale privind prevenirea și stingerea incendiilor;

d) să fie marcate, la loc vizibil, cu unul dintre următoarele indicatoare: "Spații pentru fumători", "Loc pentru fumat", „Camera de fumat”, „Încăpere în care este permis fumatul”, astfel încât orice persoană să fie avizată că numai în acel spațiu se poate fuma;

e) suprafața lor să nu depășească 50% din suprafața totală a localului public.

(3) De la prevederile alin.(1) fac excepție barurile, restaurantele, discotecile și alte localuri publice cu destinație similară, care au spații delimitate sau separate pentru fumători și nefumători, marcate, în mod obligatoriu, cu indicatoarele "Zonă pentru fumători" și respectiv, "Zonă pentru nefumători". Delimitarea acestor spații va fi efectuată astfel încât aerul poluat să nu pătrundă în spațiul pentru nefumători.

(4) Prevederile alin. (2) nu se aplică spațiilor publice al căror proprietar sau manager stabilește prohibiția fumatului și afișează avertismentul: "În acest local fumatul este interzis."

(5) Proprietarii sau managerii spațiilor publice în care fumatul este interzis au obligația de a afișa la loc vizibil simboluri ce interzic fumatul și sunt responsabili pentru respectarea ordinii stabilite.

Articolul 11. Restricții privind fumatul în locurile private

1. Se interzice fumatul în încăperile private accesibile publicului larg și în mijloacele de transport private în care se află minori.

2. Pe baza deciziei proprietarului sau al altei persoane autorizate de către titularul dreptului de proprietate fumatul se permite în următoarele condiții:

(1) în locurile special alocate în aer liber sau în zonele izolate, care sunt echipate cu sisteme de ventilare, inclusiv și în spațiile destinate serviciilor pentru transportul de pasageri de lung parcurs;

(2) în locurile special alocate în aer liber sau în zonele comune ale clădirilor, care sunt echipate cu sisteme de ventilare.

3. Cerințele față de construcția locurilor sub aer liber, destinate fumatului, sau/și dotările cu echipament a spațiilor izolate pentru fumat, vor fi reflectate în norme juridice, aprobate de instituțiile executive, în concordanță cu politica de stat și normativ-juridică în domeniul construcțiilor, arhitecturii.

4. Guvernul Republicii Moldova este desemnat în calitate de organul executiv responsabil pentru formularea și implementarea politicii de stat, normelor/actelor juridice privind reglementarea aspectelor ce țin de construcția spațiilor destinate fumatului, precum și dotările cu echipament a spațiilor izolate pentru fumat.

5. Guvernul Republicii Moldova este desemnat și autorizat prin prezenta lege, de a identifica zone sub aer liber, clădiri și spații în care fumatul este interzis, respectiv, simboluri și semne poștale care semnifică interdicție fumatului, precum și cerințele cu privire la ordinea de amplasare/aplicare a acestora.

6. Autoritățile publice centrale și locale pot impune restricții suplimentare de fumat în anumite spații închise și locuri publice.

Articolul 12. Măsuri fiscale și financiare orientate spre reducerea/încetarea consumului/cererii produselor de tutun

1. Reducerea cereri pentru produsele din tutun, va fi stimulată prin aplicarea măsurilor de creștere a accizelor la produsele din tutun , în conformitate cu legislația fiscală a Republicii Moldova, precum și alte măsuri cu referință la majorarea prețurilor, aprobate și implementate prin Politici și Programe socio-economice de Stat.

2. Intervențiile statului de reglementare a nivelului prețurilor la produsele din tutun sânt realizate prin stabilirea unor prețuri cu amănuntul minime pentru acest gen de produse. Prețul minim de vânzare cu amănuntul a produselor din tutun îl reprezintă prețul sub care o unitate ambalată (pachet) de produse din tutun pentru consum nu poate fi vândută consumatorilor de către întreprinderile de comerț cu amănuntul, de întreprinderile de alimentație publică, din sfera serviciilor, precum și de întreprinzătorii individuali.

3. Prețul minim de vânzare cu amănuntul se vor stabili în proporție de șaptezeci și cinci la sută din prețul maxim de vânzare cu amănuntul, prevăzut în modul stabilit în Codul Fiscal și alte acte legislative fiscale ale Republicii Moldova.

4. Modalitatea de stabilire a prețurilor minime de vânzare cu amănuntul a produselor de tutun va fi elaborată de către Guvernul Republicii Moldova și propusă spre aprobare Parlamentului, în termenii prevăzuți de prezenta lege prin dispoziții finale și tranzitorii.

5. Comercializarea produselor din tutun, la un preț subestimat față de prețurile minime de vânzare cu amănuntul sau/și majorat față de prețul maxim de vânzare cu amănuntul, stabilit în conformitate cu legislația fiscală a Republicii Moldova este interzisă.

Articolul 13. Educarea și informarea publicului/populației despre pericolele consumului de tutun și efectele nocive ale fumului de tutun din mediul ambiant

1. În scopul reducerii cererii pentru tutun și produse din tutun, prevenirea bolilor generate de consumul de tutun, formând o atitudine responsabilă față de sănătate și atitudinea negativă a consumului de tutun prin educarea publicului, informațiile destinate educării populației vor conține:

- (1) beneficiile de încetare a consumului tutunului;
- (2) efectele negative asupra sănătății, consecințele demografice și socio-economice ale consumului de tutun;
- (3) domeniul de activitate a industriei tutunului.

2. Educarea populației despre pericolele consumului de tutun și efectele nocive ale fumului de tutun din mediul ambiant se efectuează în familie , în procesul de educație și formare în instituțiile de învățământ, instituțiile medicale și angajatorii la locul de muncă .

3. Principalele direcții și obiective ale educației publice sunt definite în cadrul strategii de informare și comunicare pentru a combate consumul de tutun, aprobat de către Guvernul Republicii Moldova, la propunerea instituției responsabile pentru formularea și punerea în aplicare a politicilor publice și reglementare juridică din sectorul sanitar .

4. Autoritățile publice centrale și locale sunt împuterniciți prin prezenta lege să asigure funcționarea unor "linii fierbinți" sau a unor rețele informaționale și de comunicație/telecomunicație, inclusiv Internet la solicitările reprezentanților societății

civile sau a cetățenilor, precum și a persoanelor juridice pentru încălcări ale legislației în domeniul protecției sănătății publice împotriva expunerii la fumul de tutun din mediul ambiant și consecințele consumului de tutun.

5. Informarea publicului despre pericolele consumului de tutun și efectele nocive ale fumului de tutun din mediul ambiant este efectuată de către autoritățile publice centrale și locale, inclusiv prin campanii de informare în mass-media.

Articolul 14. Interdicții privind promovarea produselor din tutun

(1) Se interzice publicitatea directă sau indirectă a articolelor din tutun la televiziune, la radio, în presa scrisă și cea electronică (prin intermediul internetului), în sălile de cinema, prin utilizarea denumirii mărcilor acestora în vederea promovării altor produse sau servicii, precum și publicitatea exterioară a articolelor din tutun, cu excepția celei prevăzute la alin (2).

(2) Publicitatea se permite numai sub formă de imagine a mărcii comerciale și a logotipului, plasată în următoarele locuri:

a) în interiorul sediului principal al agentului economic care produce, importă sau comercializează angro articole din tutun;

b) în interiorul locurilor specializate de comercializare cu amănuntul a articolelor din tutun consumatorilor finali;

c) pe accesoriile de fumat (brichete, chibrituri, scrumiere).

(3) Publicitatea specificată la alin.(2) trebuie să conțină unul din avertismentele generale privind dauna fumatului indicate la art.11 alin.(3) lit.a). Avertismentul trebuie să ocupe o suprafață egală cu cea a publicității și va fi scris cu caractere albe negre pe fond alb.

(4) Se interzice stimularea vânzărilor, promovarea produselor din tutun prin sponsorizare, orice activitate care induce în eroare sau creează o închipuire eronată despre caracteristicile produsului și despre impactul acestuia asupra sănătății.

Articolul 15. Acordarea asistenței medicale cetățenilor în vederea încetării consumului de tutun și efectuării tratamentelor pentru înlăturarea dependenței de tutun.

1. Asistență medicală pentru încetarea consumului de tutun și tratamentul dependenței de tutun, se oferă de către instituțiile medicale, ca urmare a adresării consumatorilor de tutun.

2. Asistența medicală destinată încetării consumului de tutun, inclusiv tratamentele profilactice și curative, diagnosticare și tratamentul dependenței de tutun, precum și a efectelor consumului de tutun, oferite de către instituțiile medico-sanitare publice și private se vor realiza în concordanță cu Programele de Stat în domeniul Ocrotirii Sănătății

3. Asistența medicală destinată încetării consumului de tutun, inclusiv tratamentele profilactice și curative, diagnosticare și tratamentul dependenței de tutun, precum și a efectelor consumului de tutun, oferite de către instituțiile medico-sanitare publice și private se vor efectua în baza Protocoalelor Clinice Naționale și Instituționale, în baza Standardelor din domeniul Sănătății precum și conform prevederilor Legislației cu privire la ocrotirea sănătății, a Legislației privind asigurarea Sănătății Publice.

4. Indiferent de motivele adresării, medicul curant, este obligat să acorde asistență medicală pacientului care s-a adresat cu solicitare de tratament, oferind îngrijire

medicală, recomandări și informații necesare în vederea tratamentului dependenței de tutun și încetării consumului de tutun.

Articolul 16. Restricții și interdicții la comercializarea produselor/articolelor din tutun

(1) Se interzice comercializarea articolelor din tutun:

- a) persoanelor și de către persoanele sub vârsta de 18 ani;
- b) prin rețeaua de comerț ambulant (din automobile, remorci, cărucioare etc.) și prin alt fel de comerț ambulant, la tarabe și teșghele improvizate (în stradă, în curți, în încăperi etc.), în punctele de comerț cu o suprafață mai mică decât cea prevăzută de standardele naționale privind organizarea, protecția și igiena muncii, prin automate de comerț;
- c) fără documente, eliberate de producători sau importatori, care să confirme proveniența și calitatea mărfii;
- d) fără aplicarea timbrelor de acciză, cu excepția zonelor de comerț liber și a magazinelor duty-free;
- e) care nu au imprimată pe ambalaj informația privind conținutul de nicotină, gudron și monoxid de carbon;
- f) pe al căror ambalaj avertismentul general și cel adițional privind dauna fumatului sînt imprimate cu încălcarea prevederilor prezentei legi;
- g) cu un conținut de nicotină, gudron, monoxid de carbon și reziduuri de pesticide mai înalt decât cel maxim admisibil;
- h) în alt ambalaj decât cel original al producătorului sau cu ambalaj deteriorat;
- i) în pachete ce conțin mai puțin de 20 de bucăți, din pachete deschise și la bucată, cu excepția țigărilor de foi;
- j) falsificate sau fabricate cu încălcarea documentelor normativ-tehnice.

(2) Unitățile comerciale ce comercializează cu amănuntul articole din tutun sînt obligate:

- a) să afișeze la loc vizibil informația privind interzicerea vânzării articolelor din tutun persoanelor sub vârsta de 18 ani;
- b) să afișeze informația privind quantumul amenzii aplicate pentru nerespectarea prevederilor privind interzicerea vânzării articolelor din tutun persoanelor sub vârsta de 18 ani.

(3) Pentru a se asigura că persoana care cumpără articole din tutun a atins vârsta de 18 ani, comercianții (vînzătorii) sînt obligați să solicite de la cumpărător prezentarea actului de identitate sau a unui alt act oficial cu fotografia persoanei, care să ateste vârsta acesteia. În cazul în care cumpărătorul refuză să prezinte actul de identitate, comerciantul (vînzătorul) nu are dreptul să-i vîndă articole din tutun.

Articolul 17. Monitorizarea și evaluarea eficienței implementării măsurilor menite să prevină expunerea la fumul de tutun din mediul ambiant și reducerea consumului de tutun

1. Monitorizarea și evaluarea eficienței implementării măsurilor destinate să prevină expunerea la fumul de tutun din mediul ambiant și reducerea consumului de tutun, includ:

a) efectuarea cercetărilor științifice în scopul identificării motivelor și efectelor consumului de tutun, a activităților privind stimularea vânzărilor articolelor de tutun;

b) efectuarea studiilor sanitaro-epidemiologice privind dimensiunile consumului de tutun;

c) stabilirea/aprobarea unor indicatori de sănătate a cetățenilor și reducerea dinamicii consumului de tutun pentru dezvoltarea și punerea în aplicare a măsurilor de combatere a consumului de tutun.

2. În baza rezultatelor de monitorizare și evaluare a eficacității măsurilor care vizează prevenirea expunerii la fumul de tutun din mediul ambiant și reducerea consumului de tutun, Instituția responsabilă pentru elaborarea și punerea în aplicare a politicii de stat și a Regulamentului normativ-juridic în domeniul sănătății, va:

a) elaborarea unor de combatere a consumului de tutun conform programelor naționale specifice destinate ocrotirii sănătății cetățenilor și a programelor de stat privind dezvoltarea sectorului de sănătate publică;

b) informarea autorităților publice centrale și locale, a publicului privind consumul de tutun pe teritoriul Republicii Moldova, precum și cu privire la măsurile puse în aplicare și/sau intervențiilor planificate de reducere a consumului de tutun;
măsuri

c) elaborarea și prezentarea raportului, conform cerințelor Convenției-cadru a Organizației Mondiale a Sănătății, cu privire realizarea măsurilor care vizează prevenirea expunerii la fumul de tutun mediului și reducerea consumului de tutun.

Articolul 18. Răspunderea pentru încălcarea legii

Persoanele fizice și juridice care s-au făcut vinovate de încălcarea prezentei legi sînt trase la răspundere în modul stabilit de legislație.

Articolul 19. Controlul asupra aplicării legii

Controlul asupra aplicării prezentei legi se exercită de către organele de stat împuternicite în acest scop prin legislație.

Capitolul IV DISPOZIȚII FINALE ȘI TRANZITORII

Articolul 20.

(1) Prezenta lege intră în vigoare la data publicării

(2) Guvernul, în termen de 6 luni:

- va prezenta Parlamentului propuneri pentru aducerea legislației în vigoare în concordanță cu prezenta lege;

- va aduce actele sale normative în concordanță cu prezenta lege;

- va asigura revizuirea și abrogarea de către minister și instituții a actelor normative care contravin prezentei legi.

PREȘEDINTELE PARLAMENTULUI

Notă informativă

la proiectul de Lege cu privire la
protecția sănătății publice împotriva expunerii la fumul
de tutun din mediul ambiant și consecințele consumului de tutun

Ineficiența prevederilor legale în vigoare cu referință la protecția împotriva expunerii la fumul de tutun în localurile publice, și anume prevederile Legii nr. 278 din 14.12.2007, demonstrată prin rezultatele și concluziile multiplelor studii efectuate de reprezentanții societății civile, (exemplu/sursă: Studiul *Opinia populației privind pericolul expunerii la fumul de tutun și eficiența legilor antifumat*, realizat/publicat de către Centrul PAS), argumentează necesitatea înaintării spre aprobare a unei Legi care să genereze în mod obligatoriu interdicția fumatului în localurile publice și în spațiile de muncă închise, în transportul public, precum și în spații private în care este necesară respectarea drepturilor nefumătorilor de a respira aer nepoluat de fumul de tutun, în special a copiilor.

Convenția-cadru a Organizației Mondiale a Sănătății privind controlul tutunului (CCCT), care a fost pus în aplicare în RM prin Legea nr.278 din 14.12.2007, prevede că fiecare parte semnatară a acesteia va adopta și implementa măsuri eficiente - legislative, executive, administrative și/ sau de altă natură, care să asigure protecție împotriva expunerii la fumul de tutun în localurile publice, la locul de muncă, în mijloacele de transport public, precum și în alte spații publice.

Legea protecției sănătății publice împotriva expunerii la fumul de tutun din mediul ambiant și consecințele consumului de tutun (antifumat) va fi un act normativ complementar prevederilor Constituției Republicii Moldova, cu referință la drepturile fundamentale ale omului, în special făcând apel la: (-) art. 16. **Egalitatea** (1) Respectarea și ocrotirea persoanei constituie o îndatorire primordială a statului; (-) art. 24. **Dreptul la viață și la integritate fizică și psihică** (1) Statul garantează fiecărui om dreptul la viață și la integritate fizică și psihică; (-) articolul 36. **Dreptul la ocrotirea sănătății** (1) Dreptul la ocrotirea sănătății este garantat; (-) art. 37. **Dreptul la un mediu înconjurător sănătos** (1) Fiecare om are dreptul la un mediu înconjurător neprimejdios din punct de vedere ecologic pentru viață și sănătate, precum și la produse alimentare și obiecte de uz casnic inofensive; (-) art. 50. **Ocrotirea mamei, copiilor și a tinerilor** (1) Mama și copilul au dreptul la ajutor și ocrotire specială.

Necesitatea aprobării Legii protecției sănătății publice împotriva expunerii la fumul de tutun din mediul ambiant și consecințele consumului de tutun (antifumat) este argumentată prin prevederile: (i) Legea ocrotirii sănătății Nr. 411 din 28.03.1995, cu referință la structura și principiile fundamentale ale ocrotirii sănătății, art. 2, precum și asigurarea profilactică a asigurării sănătății populației, art. 3; (ii) Legea Nr. 338 din 15.12.1994 privind drepturile copilului, cu referință în special la art. 4, alte acte normative în vigoare.

Deputat în Parlamentul
Republicii Moldova

